Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas

Agenda

Gemeente Rotterdam

Inhoud

1. Waarom een Agenda Wateratlas? 3
   1.1 Meer focus op uitvoeren 4
   1.2 Wat is de Agenda Wateratlas? 4
2. Werken aan de Nieuwe Maas als hoofdvaarweg en centraal park 5
   2.1 Ambitie: hoofdvaarweg én centraal park 6
   2.2 Doelen en principes voor gebruik binnenstedelijke Nieuwe Maas 7
3. De verschillende typen projecten 8
   3.1 Ingrediënten Agenda Wateratlas 9
   3.2 Prioritaire projecten (2024-2026) 10
   3.3 Te Agenderen projecten: waar gaan we mogelijk aan werken na 2026? 12
4. Overzicht prioritaire en te agenderen projecten 13
5. Werken aan randvoorwaarden voor fysieke projecten 18
   Opgave Gebruik Water: 3 sporen 20
6. Samen werken aan gebruik binnenstedelijke Nieuwe Maas 23

Colofon 25

1. Waarom een Agenda Wateratlas?

1.1 Meer focus op uitvoeren

Deze Agenda Wateratlas beschrijft wat we de komende jaren gaan doen om de ambitie van de Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas waar te maken: de Nieuwe Maas als hoofdvaarweg én centraal park.
Met de Beleidsnota Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas geeft de gemeente Rotterdam invulling aan het "stimuleren van de levendigheid van onze rivieroevers" uit het "Coalitieakkoord 2022 – 2026 Eén Stad".
In hetzelfde coalitieakkoord staat ook dat het college van burgemeester en wethouders inzet op "een veel grotere focus op de uitvoering" (blz. 4).

1.2 Wat is de Agenda Wateratlas?

Deze Agenda Wateratlas laat zien wat er de komende jaren gedaan wordt om onze ambities voor het gebruik op de binnenstedelijke Nieuwe Maas waar te maken. Het 'wat willen we waar' uit de Beleidsnota Wateratlas is in deze Agenda Wateratlas vertaald naar 'hoe werken we daar naartoe?'

De agenda geeft overzicht, prioriteert en agendeert. Want niet alles hoeft en kan tegelijk. We moeten kiezen waar we aan gaan werken. De Agenda maakt inzichtelijk aan welke projecten in welke fase in deze collegeperiode gewerkt wordt. Wat de komende jaren, met de beschikbare financiële middelen, uitgevoerd, voorbereid of verkend kan worden. En dus ook wat niet. En welke tijdelijke oplossingen denkbaar zijn.

De Agenda laat tot slot zien welke mogelijke vervolgprojecten (voorbereidingen of verkenningen) nodig of wenselijk zijn in een nieuwe collegeperiode.

De Agenda geeft een overzicht van de projecten waar we aan (gaan) werken. De Wateratlas is bedoeld om bij te dragen aan het faciliteren van het juiste initiatief, op de juiste plek, op het juiste moment. De Beleidsnota Wateratlas maakt het voor ondernemende Rotterdammers inzichtelijker welke initiatieven positief (en negatief) beoordeeld en/of gehonoreerd kunnen worden. De Wateratlas is daarmee ook een uitnodiging om samen met Rotterdammers te werken aan het tot stand laten komen van nieuwe initiatieven op en aan het water van de binnenstedelijke Nieuwe Maas.

2. Werken aan de Nieuwe Maas als hoofdvaarweg en centraal park

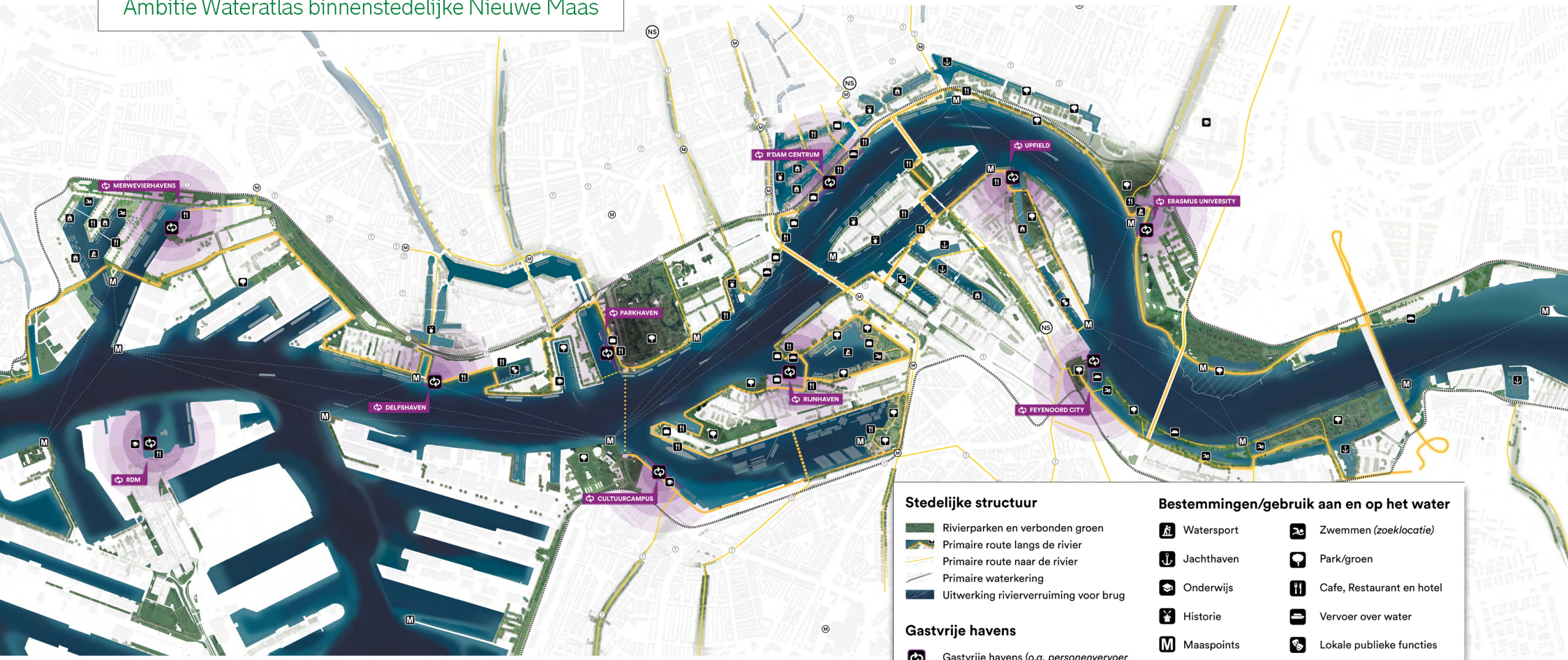

2.1 Ambitie: hoofdvaarweg én centraal park

De binnenstedelijke Nieuwe Maas kan uitgroeien tot dé centrale openbare ruimte van waterstad Rotterdam, waarin het gebruik van de rivier als essentiële levensader voor de scheepvaart, een goed functionerende haven, een podium voor de moderne metropolitane stad, de beleving van de natuurlijke dynamiek én de grootsheid van de rivier samengaan. Waarom noemen we de binnenstedelijke Nieuwe Maas naast hoofdvaarweg een centraal park? In een park kun je alles doen wat het leven mooi maakt. In een park kun je luieren, flaneren, spelen, sporten, mensen ontmoeten en (soms) naar festiviteiten of activiteiten gaan.

Dit alles kan ook aan en op de binnenstedelijke Nieuwe Maas. Zeker als je dit deel van de Nieuwe Maas, de havenbekkens en de kades als één geheel beschouwt en bekijkt welke ontwikkelingen zich afspelen op en langs de oevers en kades van de Nieuwe Maas.

Ambitie Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas

2.2 Doelen en principes voor gebruik binnenstedelijke Nieuwe Maas

De ambitie voor het gebruik van de binnenstedelijke Nieuwe Maas als hoofdvaarweg én centraal park laat zich vertalen naar vier doelen:

1. De binnenstedelijke Nieuwe Maas is voor iedereen.
2. Het gebruik is veilig.
3. Het gebruikt versterkt het DNA van rivier, stad en haven.
4. Het gebruik is duurzaam.

Deze vier doelstellingen zijn op hun beurt vertaald naar principes of algemene spelregels die helpen richting te geven aan het toekomstige gebruik. Alles wat we gaan doen moet dus bijdragen aan de ambities, doelen en principes van de Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas.

Het gebruik van de binnenstedelijke Nieuwe Maas is:

Voor iedereen

Al het gebruik is tijdelijk

Afwisseling rust en reuring

Het water dichtbij

Veilig

Beroepsvaart en recreatievaart beter scheiden

Havenbekkens benutten voor recreatief gebruik

Toezicht en handhaving op orde

Het gebruik van de kades is veilig

Versterkt het DNA

Podium voor nautische activiteiten

Cultureel erfgoed van de plek als vertrekpunt

Mix van haven, stad en rivier

Passende maat en schaal

Duurzaam

Vergroenen waar het kan

Impact op de wal zo klein mogelijk

Optimale bereikbaarheid

Minder overlast van het gebruik

Nieuwe initiatieven zijn emisieloos

3. De verschillende typen projecten

3.1 Ingrediënten Agenda Wateratlas

Dit hoofdstuk beschrijft de ingrediënten van de Agenda: wat zijn de verschillende soorten projecten?
De Agenda Wateratlas maakt onderscheid in:

- prioritaire projecten: projecten waar we deze collegeperiode aan (gaan) werken;
- te agenderen projecten: mogelijke kansrijke projecten voor daarna.

Alle prioritaire of te agenderen projecten, zoals die hier worden beschreven zijn fysieke projecten of onderzoeken (naar de kansrijkheid) van fysieke projecten. Onder fysieke projecten worden zowel fysieke ingrepen (zoals het vergroenen van een kade) of tijdelijke activiteiten (zoals het mogelijk maken van zwemmen) verstaan.

In het hoofdstuk hierna wordt apart aandacht besteed aan niet-fysieke projecten: projecten die randvoorwaardelijk zijn voor de (uitvoering van) fysieke projecten.

3.2 Prioritaire projecten (2024-2026)

Allereerst beschrijft de Agenda Wateratlas de prioritaire projecten: projecten waar deze collegeperiode aan gewerkt wordt of gewerkt gaat worden. Voor deze projecten is in principe aan alle voorwaarden voldaan om hieraan te kunnen werken, zoals bestuurlijk en/of ambtelijk opdrachtgeverschap en financiële middelen. Ook is er (ambtelijke) capaciteit om aan deze prioritaire projecten te kunnen werken of dat wordt in de komende jaren binnen de vereiste systematiek geregeld. Het gaat hierbij niet alleen om uit te voeren projecten. Deze projecten kunnen in verschillende fasen zitten. Hieronder worden de verschillende fasen van de prioritaire projecten beschreven.

Projecten in verschillende fasen

Projecten zijn er in verschillende fasen, van uit te voeren tot verkennende projecten. In 2023 heeft de gemeente Rotterdam het Besluitvormingsmodel Ruimtelijke Ontwikkeling Rotterdam vastgesteld. Doel van het Besluitvormingsmodel Ruimtelijke Ontwikkeling Rotterdam is betere samenwerking, meer overzicht en helderheid in samenhang en besluitvorming om de verdeling van de schaarse ruimte van Rotterdam in goede banen te leiden.

Het besluitvormingsmodel onderscheidt de volgende fasen in de planvorming:

- verkennen;
- verdiepen;
- voorbereiden;
- uitvoeren.

De projectfasen zijn als volgt te onderscheiden:

- verkennen: we onderzoeken wat de opgave precies behelst. Dit leidt tot agendering van een scherpere opgave en een afbakening/ scope van het vervolgtraject;
- verdiepen: de opgave is scherp, en we werken één of meerdere oplossingsrichtingen uit. De uitkomst van deze fase leidt tot inzicht in een set aan kansrijke maatregelen, projecten of sturingsinstrumenten;
- voorbereiden: we bereiden alles voor om tot uitvoering over te gaan. Het gaat bijvoorbeeld om het opstellen van ruimtelijke kaders, een Nota van Uitgangspunten, aanpassen Omgevingsplan, het opstarten van een GREX of het nemen van een investeringsbesluit;
- uitvoeren: de financiële dekking is geregeld in deze fase. De omgevingsvergunning kan worden afgegeven, we gaan aan de slag met de realisatie van het project, programma, activiteit of experiment.

Deze definities van de verschillende planvormingsfasen van projecten helpen om inzicht te krijgen in welke fase een project zit.

Onderscheid lopende en nieuwe projecten

De Agenda Wateratlas geeft een overzicht van alle lopende en nieuwe projecten (in de verschillende fasen) die een bijdrage leveren aan de ambitie voor de binnenstedelijke Nieuwe Maas als hoofdvaarweg en centraal park.

Lopende projecten

Het werken aan het gebruik op de binnenstedelijke Nieuwe Maas is niet nieuw. Daar zijn we al jaren mee bezig en dat blijven we doen. Het gebruik van het water van de binnenstedelijke Nieuwe Maas is permanent aan verandering onderhevig. Denk hierbij aan de herschikking van de ligplaatsen voor binnenvaart in de Maashaven, de realisatie van de waterwoningen in de Nassauhaven of het investeren in walstroomvoorzieningen voor zeecruiseschepen. Hierbij zijn veel partijen betrokken: bewoners, ondernemers, Havenbedrijf Rotterdam, Divisie Havenmeester, DCMR, provincie Zuid-Holland en nog veel meer.

Wel nieuw is de ambitie voor het gebruik op het water: de binnenstedelijke Nieuwe Maas als hoofdvaarweg én centraal park. De Agenda Wateratlas beschrijft daarom niet alle projecten die "in of langs" de binnenstedelijke Nieuwe Maas uitgevoerd worden of gaan worden. Het beschrijft wél de lopende projecten die beïnvloed of geraakt worden door deze ambitie. Bijvoorbeeld: de Agenda Wateratlas beschrijft niet alle gebiedsontwikkelingen langs de Nieuwe Maas, maar wel die gebiedsontwikkelingen die bezig zijn het gebruik van het water onderdeel te maken van de gebiedsontwikkeling, zoals de gebiedsontwikkeling Rijnhaven met het Rijnhavenpark en de programmering van het water of gebiedsontwikkelingen die dat (meer) zouden moeten doen, zoals de gebiedsontwikkeling Schiehaven-noord. Kortom: de Agenda Wateratlas beschrijft alleen de watergerelateerde onderdelen van lopende projecten op en langs de binnenstedelijke Nieuwe Maas. Met deze lopende projecten en programma's wordt zoveel mogelijk mee gekoppeld of input geleverd vanuit de kennis van de Beleidsnota Wateratlas.

Nieuwe projecten

Hiernaast beschrijft de Agenda Wateratlas de nieuwe projecten (in de verschillende fasen) waar we deze collegeperiode aan gaan werken. Ondernemers komen met nieuwe initiatieven, als gevolg van lopende projecten moet er voor bepaalde functies een nieuwe locatie gevonden worden, er moeten problemen opgelost worden etc. Kortom er zijn ook een aantal nieuwe projecten die de komende jaren uitgevoerd moeten worden.

Financiering prioritaire projecten (in principe) geregeld

Voor alle projecten (in de verschillende fasen) waar we deze collegeperiode 2024-2026 aan werken is geld (gereserveerd). Of anders gezegd: alleen projecten die (nagenoeg) gedekt zijn of waarvan de middelen gereserveerd zijn, zijn opgenomen in de lijst Prioritaire Projecten 2024-2026.

Ook projecten waarvoor geen middelen door het college voor zijn gereserveerd, maar waar bijvoorbeeld alleen ambtelijke inzet vereist is (bijvoorbeeld op basis van een directiebesluit van DO) kunnen hier onder vallen. Voorbeelden hiervan zijn (het leveren van input voor) projecten in werkplannen of jaaractieplannen.

3.3 Te Agenderen projecten: waar gaan we mogelijk aan werken na 2026?

Er zijn ook een aantal projecten waar we de komende drie jaar niet aan werken, maar waar mogelijk in de volgende collegeperiode aandacht voor nodig is. De kansrijke projecten in deze categorie zijn dus niet bedoeld om aan te werken in deze periode of om reeds geld voor te claimen. Het doel van de categorie te agenderen projecten is om klaar te staan voor de volgende collegeperiode(n) en geen dingen onmogelijk te maken.

Een besluit over het al dan niet gaan werken aan deze categorie projecten ligt vanzelfsprekend bij het nieuwe college. Maar het is wel belangrijk om hier inzicht en overzicht van te hebben.

Door het in beeld brengen van nieuwe mogelijke projecten is het ook mogelijk deze onder leiding van een nieuw college in te brengen in bestaande trajecten om tot financiering te komen zoals:

- Uitvoeringsstrategie Omgevingsvisie Rotterdam;
- gemeentelijke financieringstrajecten, zoals Gebiedsontwikkelingsfonds, begrotingscycli, programmamiddelen en dergelijke;
- externe financieringsbronnen en - initiatieven.

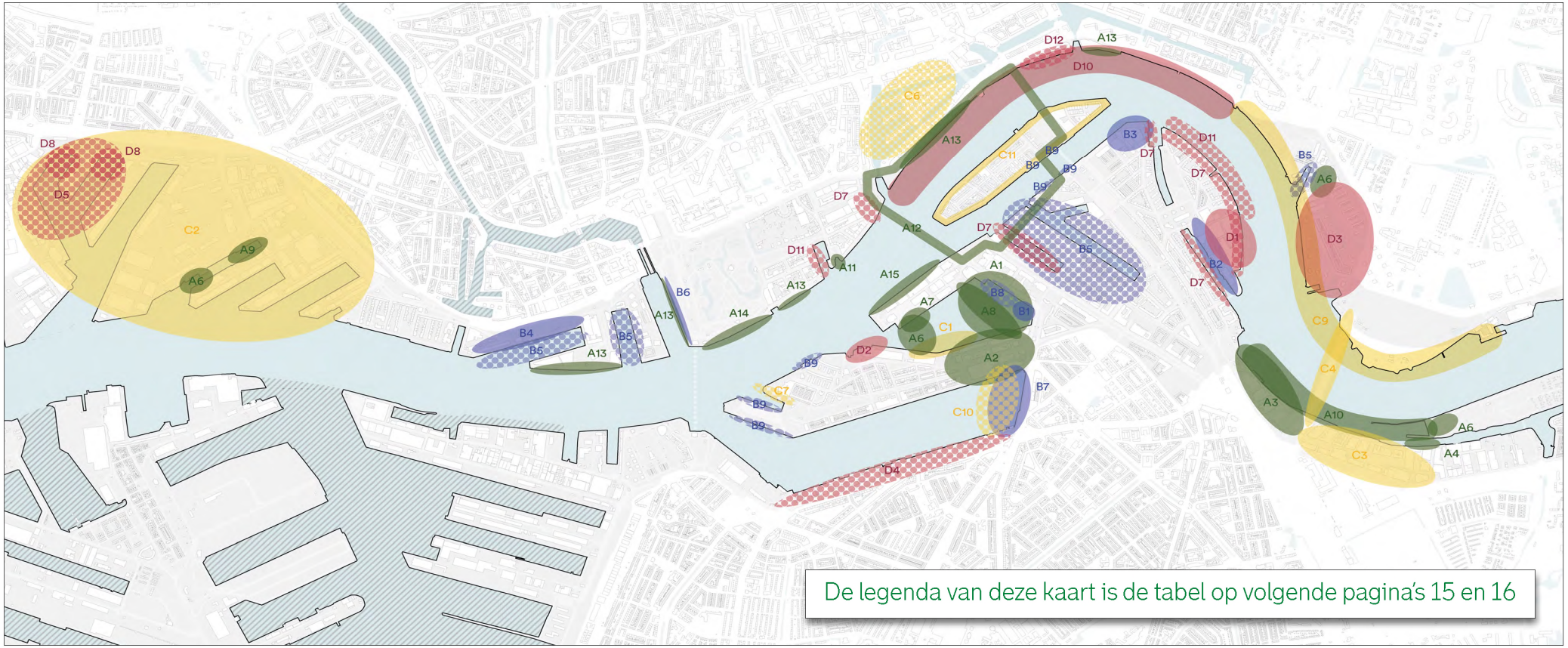
4. Overzicht prioritaire en te agenderen projecten

Dit hoofdstuk beschrijft de prioritaire projecten (2024-2026) en te agenderen projecten (> 2026) volgens de hierboven beschreven definities. Al deze projecten dragen bij aan het realiseren van de doelen voor het gebruik op de binnenstedelijke Nieuwe Maas zoals beschreven in de Beleidsnota Wateratlas. Om de verschillende projecten enigszins te clusteren en het geen ellenlange opsomming van projecten te laten zijn, zijn de projecten geclusterd naar het doel waar ze het meeste aan bijdragen.

Prioritair project 2024 -2026: dit gaan we deze collegeperiode doen (verkennen, verdiepen, voorbereiden of uitvoeren)

Te agenderen project > 2026: dit gaan we agenderen (om in een volgende collegeperiode te verkennen, verdiepen, voor te bereiden of uit te voeren)

De legenda van deze kaart is de tabel op volgende pagina's 15 en 16

Deze tabel dient als legenda voor de kaart op pagina 15

	A. Uitvoeren	B. Voorbereiden	C. Verdiepen	D. Verkennen
	Priotair project 2024 - 2026	Priotair project 2024 - 2026	Priotair project 2024 - 2026	Priotair project 2024 - 2026
		Te agenderen project > 2026	Te agenderen project > 2026	Te agenderen project > 2026
Projecten bij doel "voor iedereen"	**Gebiedsontwikkeling aan het water**			
	A1. Rijnhaven dempen (fase 1) A2. Pols Katendrecht A3. Feyenoord City Waterkant (fase 1)	B1. Rijnhaven (fase 1) B2. Piekstraat-West B3. De Kaai B4. Schiehaven Noord	C1. Rijnhaven (fase 2 & 3) C2. Merwe Vierhavens C3. Feyenoord City (overige fases) C4. Stadsbrug C5. Stadslogistiek over water	D1. Hunter Douglas D2. Provimi D3. De Esch D4. Ontwikkelperspectief verstedelijking Maashaven D5. Drijvend bouwen Merwehavens
	Activeren van het water en de kades			
	A4. Nieuwe ligplaatsen voor te verplaatsen schepen als gevolg van (voorbereiding) aanleg getijdenpark Feyenoord A5. Faciliteren van ligplaatsen en voorzieningen van boten voor asielzoekers/statushouders en/of vluchtelingen A6. Waterkwaliteitsmetingen potentiële zwemwaterlocaties A7. Aanwijzen minimaal één nieuwe (tijdelijke) zwemwaterlocaties (bijv. steiger Rijnhaven, bouwdok Eiland van Brienenoord) en/of realiseren tijdelijke zwemvoorziening/ zwembadboot	B5. Tijdelijk gebruik op het water / placemaking; (bv. Persoonshaven, Rotterdamse Armada)	C6. Ontwikkel-strategie gebruik havens en kades, zoals Spoorweghaven, Binnenhaven en Maritiem District in overleg met betrokken partijen zoals Stichting Erfgoedhavens e.a. C7. Herbestemmen/-uitgifte ligplaatsen gebruik water en kades C8. Onderzoek naar haalbaarheid gastvrije steigers bij lopende projecten, zoals: - Rijnhaven Getijdenpark - Feyenoord - Parkhaven - Kop van Feijenoord - Cultuur & Campus - Oude Plantage/ Watertorenhaven	D6. Uitwerking randvoorwaarden 'tijdelijk gebruik' (ligplaatsen voor onverwachte ontwikkelingen/ tijdelijke initiatieven)

Deze tabel dient als legenda voor de kaart op pagina 15

	Vergroenen Rivieroevers			
Projecten bij doel “versterkt DNA”	A8. Stadsproject Rijnhaven (fase 1) A9. Getijdenpark Keilehaven A10. Stadsproject Getijdenpark Feyenoord City A11. Getijdenpark Van Ommerenhaven in combinatie met. vervanging Westerkade-west	B6. Herinrichting en programmering Parkhavenkade B7. Stadsproject Nelson Mandelapark (fase 1) B8. Stadsproject Rijnhaven (fase 2)	C9. Rivierpark de Esch (van Oude Plantage tot Brienenoordbrug) in relatie tot nieuwe Stadsbrug en ruimte voor scheepvaart C10. Stadsprojecten: Nelson Mandelapark (fase 2 /inrichting)	D7. Vergroenen kades oa Willemsplein, Spoorweghaven, de Kaai, Feijenoordkade en Piekstraat C8. (Getijden)parken 1e en 2e Merwehavens C9. Meer Maaspoints
	Rondje Bruggen Erasmusbrug/Willemsbrug			
	A12. Rondje Bruggen Erasmusbrug/Willemsbrug (1e fase): vergroening, toevoegen horeca en/of placemaking/tijdelijke activiteiten		C11. Waterveiligheids strategie Noordereiland	D10. Verkenning gastvrije steiger Boompjes i.c.m. verplaatsen riviercruises naar Maasboulevard met vergroening
Projecten bij doel “veilig”	**Kadevervangingen of -kadeherstel**			
	A13. Parkhaven oostzijde, Westerkade westzijde, Rhijnspoorkade, Boompjes (remmingwerk herstel)	B9. 1e Katendrechtse Hoofd, zuidzijde 2e Katendrechtse Haven, 3e Katendrechtse Hoofd, kades naast Koninginnebrug: < 2030		D11. Feijenoordkade, Veerhaven-westzijde: > 2030
	Veiligheid kades conform Europese wetgeving			
	A14. Op orde brengen veiligheid Parkkade en Lloydkade (zeeschepen)			
Projecten bij doel “duurzaam”	**Aanleg Walstroom en Verschoning van de binnenvaart**			**Aanpak milieuhinder**
	A15. Realiseren walstroomvoorzieningen Wilheminakade, Lloydkade, Parkkade A16. Verduurzaming Personenvervoer over Water A17. Walstroomvoorzieningen op kades die overgekomen zijn van HbR in overeenstemming brengen met het (gewenste) gebruik (behouden, afsluiten of verwijderen)	B10. Generatorverbod uitbreiden voor zeecruises, riviercruises en containerschepen	C13. Aanpak verschoning van de binnenvaart en zeescheepvaart C14. Beleid walstroom irt opvangschepen	D12. Aanpak overlast riviercruises Oosterkade: afspraken maken met riviercruiseorganisaties over verschillende soorten overlast.
	Aanpak waterkwaliteit			
			C15. Aanpak riolering schepen Wijnhaven/ Maritiem District	

Stadsbrede onderzoeken, verkenningen en programma's

Het werken aan de Wateratlas levert ook input voor onderzoeken en programma's die op stedelijke schaal uitgevoerd worden. Het gaat hier om onderzoeken en dergelijke die bijvoorbeeld over een heel specifiek thema gaan en/of over een veel groter gebied gaan, maar die wel een effect kunnen hebben op de rivieroevers van de binnenstedelijke Nieuwe Maas.

Een mooi voorbeeld hiervan is de bereikbaarheid, de oversteekbaarheid en de verkeersveiligheid van de wegen naar en vooral langs de rivieroevers. Het nadenken over de (toekomstige) betekenis en het gebruik en de inrichting van deze routes hangt nauw samen met het verkeerscirculatieplan (VCP) dat opgesteld wordt om de binnenstad en een aantal naastgelegen stadswijken autoluwer te maken, met als doel de bereikbaarheid en de verkeersveiligheid te verbeteren.

En hetzelfde geldt voor het ontwikkelen van gebiedsgerichte klimaatadaptatie-strategieën voor de hoogwaterveiligheid in de buitendijkse gebieden (Rotterdams WeerWoord) of de ruimtelijke strategie voor het opstellen van touringcarbussen met aandacht voor halteren, parkeren (kort en lang) en routeren. En zo zal de ambitie voor het realiseren van meer horeca- en terrasvoorzieningen langs de rivieroevers in samenhang gedaan worden met de op te stellen horecagebiedsplannen.

5. Werken aan randvoorwaarden voor fysieke projecten

Met de Beleidsnota Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas ligt er voor het eerst een aanzet voor ruimtelijke ordening voor het gebruik van de binnenstedelijke Nieuwe Maas. Ruimtelijke ordening gaat naast “wat willen we waar op welk moment” ook over “wat moeten we daarvoor doen” op het gebied van mandaat, beheer, toezicht en handhaving, voorzieningen en vergunningverleningen en dergelijke.

De Agenda Wateratlas beschrijft daarom niet alleen fysieke maatregelen, het maakt ook inzichtelijk aan welke randvoorwaarden voldaan moet worden om bepaalde fysieke ontwikkelingen mogelijk te maken, voor zover ze relevant zijn voor het gewenste gebruik op het water. En soms gaat dit verder dan alleen voor het gebied van de binnenstedelijke Nieuwe Maas. Want het water houdt niet op bij de binnenstedelijke Nieuwe Maas. Maar juist de randvoorwaardelijke zaken strekken zich (vaak) uit over grote delen van het Rotterdamse water. Dat is niet zo af te bakenen. Daarom gaat dit hoofdstuk in op de meer generieke, niet fysieke, randvoorwaardelijke zaken die noodzakelijk zijn voor een goede ruimtelijke ordening op het water.

Opgave Gebruik Water: 3 sporen

De Wateratlas voor het gebruik van de binnenstedelijke Nieuwe Maas is onderdeel van de "Opgave Gebruik Water". Binnen de Opgave Gebruik Water wordt gewerkt aan drie samenhangende sporen:

1. Ruimtelijke ordening op het water (de Wateratlas).
2. Het ontwikkelen van nautisch beleid.
3. Wet- en regelgeving en nautische verantwoordelijkheden.

Spoor 1: Wateratlas

Dit spoor is uitgewerkt in de Beleidsnota Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas. Recent is ook gestart met het werken aan de Wateratlas voor de Rotte. Het overige water van Rotterdam volgt later.

Spoor 2: Nautisch beleid

Met de Wateratlas wordt invulling gegeven aan de behoefte aan een sterkere ruimtelijke ordening van het gebruik op het water. Om dit gebruik in goede banen te kunnen leiden is ook nautische ordening noodzakelijk. Door nautisch beleid te ontwikkelen, en dat te vertalen naar nautisch beheer, kunnen we sturen op gedragingen op het water, zowel door het stimuleren en faciliteren van wenselijk en veilig gedrag als het voorkomen van of handhaven op onwenselijk en/of onveilig gedrag. Op de binnenstedelijke Nieuwe Maas is het nautisch beheer belegd bij de Divisie Havenmeester (DHMR). Spoor 2 is dan ook met name een opgave voor alle andere Rotterdamse wateren waar dat niet het geval is. Toch is er ook voor de binnenstedelijke Nieuwe Maas nog het nodige te regelen qua nautisch beleid/beheer. De rapportage "Aanvaring van een watertaxi met een havenrondvaartboot" van de Onderzoeksraad Voor Veiligheid (OVV) heeft in januari 2024 bijvoorbeeld laten zien dat "de veiligheid op de Nieuwe Maas verbeterd kan worden, met name ten aanzien van vaargedrag en wet- en regelgeving."

Naast het toenemende gebruik van het water door ondernemers is recreatievaart ook een groeiende groep gebruikers die invloed hebben op de openbare orde en veiligheid op en in het water. Zeker tijdens het recreatieve vaarseizoen is meer aandacht nodig voor deze groep. Dit kan door te informeren, toezicht te houden en te handhaven, en hierbij samen te werken met ketenpartners als de DHMR, de waterschappen en bijvoorbeeld initiatieven als Varen doe je Samen. Zo zet je preventief in op het voorkomen van overlast en incidenten op de steeds drukker wordende vaarwegen van Rotterdam.

Divisie Havenmeester (DHMR)

De DHMR is nautisch beheerder voor een aantal wateren, vaarwegen en havens op het grondgebied van de gemeente Rotterdam en daarmee verantwoordelijk voor een veilige scheepvaart op deze wateren, vaarwegen en havens.

De DHMR is bevoegd om de Havenverordening te handhaven op de Rijksvaarwegen, enkele aan getijde onderhevige wateren, havens of vaarwegen en een aantal andere vaarwegen en havens.

De DHMR is bevoegd om de Scheepvaartverkeerswet en de Wrakkenwet te handhaven op vaarwegen en in havens in het beheersgebied dat DHMR, Zeehavenpolitie en de gemeente Rotterdam hebben vastgesteld.

Veilige en efficiënte doorvaart van beroepsvaart op de hoofdvaarweg staat centraal. Recreatieve en andere functies mogen deze doorvaart niet belemmeren of onverantwoorde veiligheidsrisico's met zich meebrengen. De Divisie Havenmeester zorgt voor de orde en veiligheid in de haven van Rotterdam. Met het wegtrekken van de haven westwaarts is veel water, zoals binnenhavens maar ook water binnendijks, overgedragen aan de gemeente Rotterdam. Daar ontbreekt het nu vaak aan duidelijk nautisch beleid.

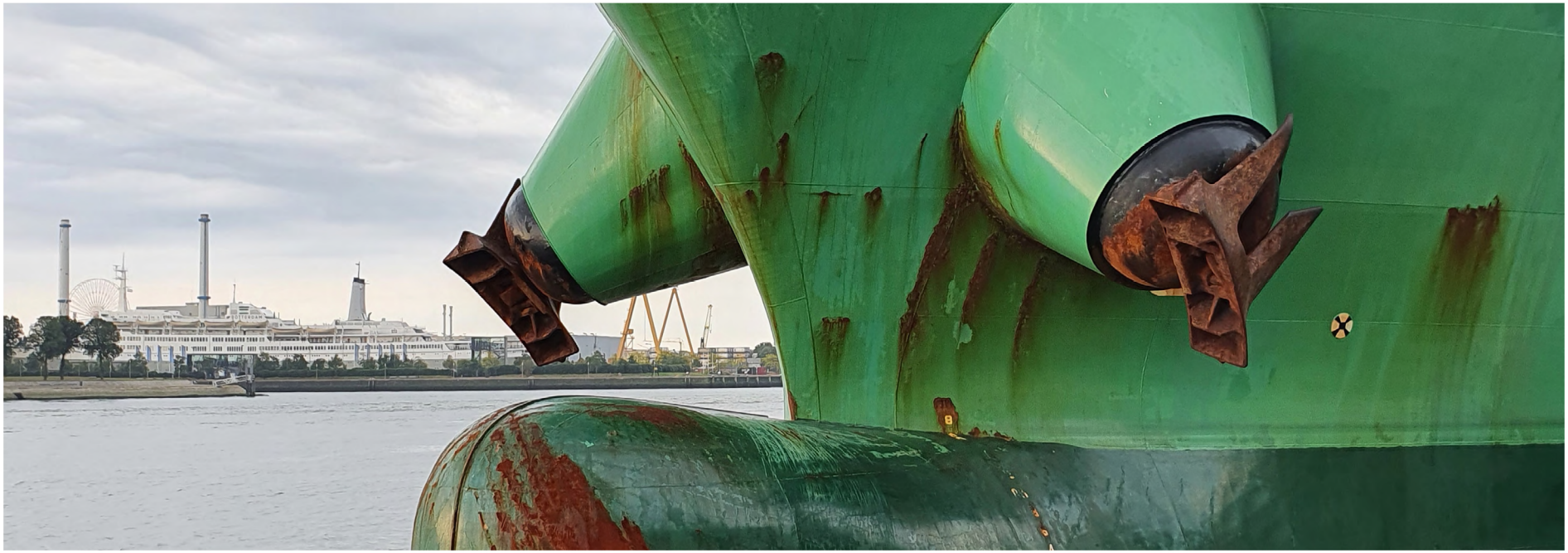
Nautisch beleid geeft ook richting en kaders voor vaarwegbeheer: het bevaarbaar maken en houden van vaarwegen. Vaarwegbeheer is daarbij onder te verdelen in functioneel vaarwegbeheer (het bepalen welke functies en eisen aan vaarwegen worden gesteld) en technisch vaarwegbeheer (het fysiek beheren en onderhouden van de vaarweg en de objecten en voorzieningen die bij de vaarweg horen).

Voorbeelden van functioneel vaarwegbeheer zijn het bepalen van de diepte en breedte van een vaarweg, het bepalen van locaties, afmetingen en gebruik van ligplaatsen en het bepalen welke voorzieningen nodig zijn, zoals remmingwerken, bolders en walstroomvoorzieningen.

Voorbeelden van technisch vaarwegbeheer zijn het controleren van de technische staat van zulke voorzieningen, het uitvoeren van beheer en onderhoud hieraan en het vervangen na einde levensduur.

Voorbeelden van nautisch beheer zijn het handhaven van de vaarregels (met name die uit het Binnenvaartpolitiereglement), zoals te hard of gevaarlijk varen, niet over de juiste vaardocumenten beschikken, alcoholgebruik door schippers, afval in het water gooien, maar ook handhavend optreden tegen (plezier) boten die illegaal zijn afgemeerd en tegen personen die illegaal overnachten op (plezier) boten.

Nog in 2024 moet vanuit een bestuurlijke opdracht een conceptvoorstel voor nautisch beleid aan het college worden opgeleverd. In 2025 wordt een begin gemaakt met de uitvoering van de besluiten die het college heeft genomen over het nautisch beleid, met doorloop naar de volgende collegeperiode.

Spoor 3: Wet- en regelgeving en nautische verantwoordelijkheid

De ambities met en op het water kunnen alleen maar gerealiseerd worden, indien daarvoor een wettelijke grondslag bestaat. Het ontwikkelen van nautisch beleid heeft als consequentie dat watergerelateerde wet- en regelgeving moet worden aangepast. Ook de komst van de Omgevingswet, de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan (voorheen: bestemmingsplannen) zijn aanleiding om de wet- en regelgeving te actualiseren en aan te passen.
De ambities met en op het water moeten ook georganiseerd en aangestuurd worden. De nautische verantwoordelijkheid van de gemeente Rotterdam worden versterkt. Nautische taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn nu te veel versnipperd, worden soms maar beperkt of onvoldoende uitgevoerd en worden ook niet vanuit coherent beleid uitgevoerd en toegepast. De organisatie van de uitvoering van nautische verantwoordelijkheden moet daarom versterkt worden. Onderdeel van het aanpassen van wet- en regelgeving en het versterken van de nautische verantwoordelijkheid is het aanpassen van de gemeentelijke mandaatstructuur voor het uitvoeren en toepassen van de nautische taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden.

Het in 2024 op te leveren concept-voorstel nautisch beleid bevat daarom ook voorstellen voor actualisering en aanpassing van wet- en regelgeving en voorstellen voor de organisatie van de nautische verantwoordelijkheden van de gemeente Rotterdam.

Watergerelateerde assets

Het in 2024 op te leveren concept-voorstel nautisch beleid zal ook inzichten opleveren voor beheer en onderhoud van watergerelateerde assets, zoals kades, bolders, remmingwerken enz.
Eventuele financiële consequenties worden meegenomen in een volgende versie van de Nota kapitaalgoederen, vanaf 2027.

Contractbeheer

Binnen de Gemeente Rotterdam beheert de afdeling Vastgoed – portefeuille Grond en Water grondpercelen en wateroppervlaktes die in eigendom zijn van de gemeente Rotterdam, maar niet tot het openbaar gebied behoren of worden beheerd ten behoeve van een grondexploitatie. Het privaatrechtelijk gebruik van wateroppervlaktes wordt vastgelegd door middel van een ligplaatsovereenkomst. De afdeling Vastgoed is verantwoordelijk voor deze ligplaatsovereenkomsten, van het afsluiten tot aan beheer alsmede het afstemmen met Juridische Diensten over de juridische haalbaarheid. Bij nieuwe projecten is het van belang dat de beheersorganisatie betrokken wordt bij de ontwerpfase van een nieuw project. Door de samenwerking tussen de ontwerporganisatie en de beheerorganisatie te verbeteren wordt het (toekomstig) beheer van de asset geborgd en geoptimaliseerd.

Reserveringssysteem riviercruises

De gemeente onderzoekt de haalbaarheid van een reserveringsysteem voor riviercruises. Dit systeem moet eind 2024 geïmplementeerd zijn. Het reserveringssysteem moet zowel het aanmeren reguleren als de mogelijkheid bieden om liggelden en Toeristenbelasting te heffen.

Aanpak overlast partyschepen

Partyschepen zijn een veel gebruikte en bijzondere manier om feesten en partijen te vieren op de Nieuwe Maas. Toch komen er geregeld klachten binnen over overlast van partyschepen. Het gaat daarbij veelal om klachten over muziekgeluid en geluid van passagiers die op- en afstappen. Op dit moment is toezicht en handhaving van (geluids-)overlast door partyschepen vanwege het ontbreken van expliciete en duidelijke wettelijke bepalingen nagenoeg onmogelijk. Zowel het wettelijk instrumentarium als de bevoegdheden van de gemeentelijke handhavers schiet tekort als het gaat om de aanpak van overlast veroorzaakt door partyvaart. Onderzoek naar de reguleringsmogelijkheden en welke interventies ingezet kunnen worden is wenselijk.

6. Samen werken aan gebruik binnenstedelijke Nieuwe Maas

Met de Beleidsnota en de Agenda Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas zijn we er natuurlijk nog lang niet. Het is een eerste noodzakelijke stap naar een ordentelijke en transparante ruimtelijke ordening voor een deel van het Rotterdamse water. Na vaststelling van de Beleidsnota en de Agenda zullen nog vele stappen volgen voordat de ambitie van de Nieuwe Maas als hoofdvaarweg en centraal park bereikt is.

Denk hierbij aan input voor de Omgevingsvisie uitwerkingen, masterplannen, inrichtingsplannen, wijkvisies en/of noodzakelijke aanpassingen in het kader van de Omgevingswet zoals het leveren van input voor de Omgevingsplannen.

Het werken aan de ambities voor een veilig, aantrekkelijk en duurzame Nieuwe Maas voor iedereen blijven we natuurlijk samen doen. Met Rotterdammers, ondernemers, bewoners en de vele partijen die iets met de Nieuw Maas willen of toezicht houden. De Agenda brengt in beeld waar we vanuit Rotterdam de komende jaren aan gaan werken. “Werken aan” kan verschillende dingen betekenen: het meewerken aan of faciliteren van initiatieven van ondernemers of buurtbewoners die passen binnen het kader, het werken aan lopende initiatieven en deze bijsturen op basis van de ambities van het kader of het werken aan een onderzoek naar de haalbaarheid en het draagvlak van een mogelijke ontwikkeling.

Het aanbrengen van een gedeelde ambitie en focus is een eerste stap. Want ruimtelijke ordening vraagt om een brede aanpak en een lange adem. De agenda maakt inzichtelijk wat de fysieke projecten zijn waar we de komende jaren aan werken. En het agendeert ook een aantal randvoorwaardelijke zaken. Het laat zien dat er de komende jaren nog heel veel werk te doen is. Kortom: aan de slag!

Colofon

Gemeente Rotterdam

Agenda Wateratlas binnenstedelijke Nieuwe Maas
Vastgesteld door het college van B en W Rotterdam op 2 juli 2024

Vormgeving
Gemeente Rotterdam & Friends for Brands

Fotografie
Ossip van Duijvenbode (p. 1), Jan de Groen (p. 8), Gemeente Rotterdam (p. 10,11,13,17,24) en alle andere foto's zijn van Studie Marco Vermeulen.

De fotoverantwoording is met de grootste zorg samengesteld. Indien u meent bepaalde rechten te bezitten ten aanzien va de gebruikte foto's, neem dan contact met ons op.

Ontwerpend onderzoek, kaarten en tekeningen
Studio Marco Vermeulen

Contact
Vera Bauman
programmamanager Opgave Gebruik Water
vb.bauman@rotterdam

Disclaimer
Aan dit document kunnen geen rechten worden ontleend.

Gemeente Rotterdam